

Emnebeskrivelse

Navn på emnet: Utfordrende atferd: Autoritativ rolle, sosial emosjonell læring og inkludering

Emnekode: UTA130

Antall studiepoeng (ECTS): 5

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssemester (høst/vår): Høst

Emnets varighet og oppstartsdato: 1 semester, høst 2025

Hvilket nivå emnet er innplassert på: Bachelor

Kort beskrivelse av emnets faglige innhold:

Dette emnet har fokus på utfordrende atferd i barn og elever, og vektlegger autoritativ rolle, sosial og emosjonell læring, og inkludering.

Autoritativ rolle:

Den autoritative voksenrollen (kombinasjonen av relasjonskvalitet og krav) ser ut til å være et helt avgjørende tiltak i arbeidet med utfordrende atferd, både i barnehage og skole. I dette emnet skal vi komme inn på hvordan en autoritativ rolle kan utvikles i team og organisasjon.

Sosial og emosjonell læring:

En annen tilnærming til utfordrende atferd er det å tilegne seg sosiale og emosjonelle ferdigheter. Eksempler på sentrale sosiale og emosjonelle ferdigheter som inngår i dette emnet er selvbevissthet, selvregulering, å gjøre gode beslutninger, sosial bevissthet, og sosiale ferdigheter.

Inkludering:

Emnet legger også vekt på hvordan barn og unge med utfordrende atferd kan inkluderes i lek- og læringsaktiviteter i barnehage i skole. Viktige temaer i inkludering er fellesskap/tilhørighet, deltakelse, medvirkning og utbytte.

Læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten har

- Kunnskap om den autoritative voksenrollen, herunder kunnskap om relasjonskvalitet, kvalitet i krav og hvordan disse temaene kan kombineres

- Kunnskap om ulike sosiale og emosjonelle ferdigheter, og hvordan man i skole og barnehage kan legge til rette for sosial-emosjonell læring
- Kunnskap om hvordan barn og unge med utfordrende atferd kan inkluderes i lek- og læringsaktiviteter
- Kunnskap om sentrale temaer innen inkludering, som fellesskap/tilhørighet, deltakelse, medvirkning og utbytte
- Kjennskap til domenet emosjonell støtte fra TTI-rammeverket for klasse- og gruppeledelse: positivt klima, lærersensitivitet og verdsetting av barn og elevers perspektiv
- Kunnskap om sammenhengene mellom den autoritative voksenrollen, sosial og emosjonell læring og inkluderende praksis

Ferdigheter

Studenten

- Kan anvende kunnskap om den autoritative voksenrollen i møte med utfordrende atferd
- Kan planlegge og gjennomføre lek- og læringsaktiviteter som legger til rette for sosial og emosjonell læring
- Kan kjenne igjen uttrykk hos barn og elever som er relatert til emosjonell støtte i TTI-rammeverket for klasse- og gruppeledelse

Generell kunnskap

Studenten

- Har innsikt i fagfeltet og kan holde seg oppdatert på nyere, relevant forskning innen faget

Forkunnskapskrav: Ingen

Anbefalte forkunnskaper: Det er anbefalt at studenter har praksiserfaring fra skole, barnehage eller lignende

Arbeidsformer: Digitale forelesninger, en digital live samling.

Prøvings- og vurderingsformer: 5 dagers hjemmeeksamen. Antall ord 1500 +/- 10 %

(innholdsfortegnelse og litteraturliste kommer i tillegg).

Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

Studiepoengreduksjon: Ingen

Litteratur/pensum:

1. Haug, P. (2014). *Dette vet vi om inkludering*. Gyldendal (40 sider).
2. Ogden, T. (2022). *Sosial kompetanse og problematferd i skolen* (kap. 1, s. 1–20 & kap. 8, s. 165–187) Gyldendal Akademisk (42 sider).
3. Raaheim, A. (2022). *Utvikling, læring og mestring: En pedagogisk psykologisk tilnærming* Gyldendal (320 sider).
4. Roland, P. (2021). *Den autoritative voksenrollen* Cappelen Damm Akademisk (120 sider).
5. Roland, P. (2025). *Barn og elever i utfordrende kontekster* (kap. 4-5, s. 70–95) Cappelen Damm akademisk (25 sider).
6. Sølvik, R., & Ertresvåg, S. (2020). *Ledelse i klasserommet* (kap. 2, s. 35–45). Emosjonell støtte og organisering Cappelen Damm Akademisk (10 sider).

Ansvarlig fakultet og institutt: Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora, Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning

Emneansvarlig og evt. andre fagpersoner: Andre Baraldsnes, Pål Roland

Kvalitetssikring av emnet¹: Kvalitetssikring vil følge de til enhver tid gjeldende systemer for kvalitetssikring av småemner.

¹ Det er utarbeidet en egen og forenklet prosedyre for kvalitetsarbeidet i småemner, det er f.eks. ikke krav om tidligdialog i slike emner.